

औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेड

(नेपाल सरकारको स्वामित्व भएको)

प्रशासन सेवा समुह उपनिर्देशक (प्र.) तह-९पदको
आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

यो पाठ्यक्रम योजनालाई देहाय अनुसार दुई चरणमा विभाजन गरिएको छः

- (१) प्रथम चरण लिखित परीक्षा: पूर्णाङ्क २००
- (२) द्वितीय चरण अन्तरवार्ता: पूर्णाङ्क ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

(१) प्रथम चरण लिखित परीक्षा:

पत्र	खण्ड	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या र अङ्कभार	जम्माअङ्क	समय
प्रथम	प्रशासन र व्यवस्थापन	१००	४०	१. विषयगत: (क) छोटो प्रश्न (ख) लामो प्रश्न	२X१० ४X१५	२० ६०	३ घण्टा
				२. समस्या समाधान	१X२०	२०	
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	१००	४०	१. विषयगत: (क) छोटो प्रश्न (ख) लामो प्रश्न	२X१० ४X१५	२० ६०	३ घण्टा
				२. समस्या समाधान	१X२०	२०	

(२) द्वितीय चरण: अन्तरवार्ता

विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
व्यक्तिगत अन्तरवार्ता	३०	-	मौखिक	-

द्रष्टव्यः

१. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ ।
२. प्रथम र द्वितीयपत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
३. लिखित परीक्षामा यथा सम्भव पाठ्यक्रमका सबै एकाईबाट प्रश्नहरू सोधिनेछ ।
४. विषयगत प्रश्नहुने पत्र/विषयको प्रत्येक भाग/खण्ड/इकाई प्रश्नका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तर पुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक भाग खण्ड/इकाई/प्रश्नको उत्तर सोही भाग/खण्ड/इकाई प्रश्नको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नु पर्नेछ ।
५. यस पाठ्यक्रममा जे सुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन नियम तथा विनियमहरू परीक्षाको मितिभन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधनभई हटाईएका वा थप गरी संशोधनभई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
६. प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
७. पाठ्यक्रम लागू मिति: २०७८।०३।०७ गते ।

औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेड

(नेपाल सरकारको स्वामित्व भएको)

प्रशासन सेवा समुह उपनिर्देशक (प्र.) तह-९पदको
आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथमपत्र:प्रशासन र व्यवस्थापन

१. राज्य र सरकार

- १.१ नेपालमा संवैधानिक विकास र त्यसको विश्लेषणात्मक समीक्षा
- १.२ नेपालको संविधान
- १.३ व्यवस्थापिका, कार्यपालिका, न्यायपालिका र यिनीहरू बीचको अन्तरसम्बन्ध
- १.४ राज्यको पुर्नसंरचना
- १.५ सरकारको स्वरूप
- १.६ राज्य र नागरिकता
- १.७ सार्वजनिक नीति तर्जुमा, कार्यान्वयन, र मूल्यांकन

२. नेपालको परिवेशमा सार्वजनिक प्रशासन र यसका चुनौतीहरू (Public Administration & its Challenges)

- २.१ संगठनात्मक स्वरूप (Organizational Structure)
- २.२ कार्यविधि(Procedure)
- २.३ मानवसंसाधनविकास (Human Resource Development)
- २.४ कर्मचारी प्रशासनका विविधपक्षहरू (Various Aspects of Personnel Administration)
 - २.४.१ नियुक्ति(Recruitment)
 - २.४.२ बढुवा (Promotion)
 - २.४.३ तलब सुविधा(Remuneration)
 - २.४.४ सुपरिवेक्षण (Supervision)
 - २.४.५ आचरण, अनुशासन, पुरस्कार तथा दण्ड सजाय
 - २.४.६ वृत्तिविकास (Career Development)
 - २.४.७ अवकाश(Retirement)
- २.५ कर्मचारी प्रशासनमा लोक सेवा आयोगको भूमिका

३. विकास प्रशासन (Development Administration)

- ३.१ विकास प्रशासनका सिद्धान्त एवं चुनौतीहरू ।
- ३.२ योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन एवं मूल्यांकन प्रक्रिया ।
- ३.३ परियोजनाचक्र(Project Cycle)

४. व्यवस्थापन (Management)

- ४.१ व्यवस्थापनको अवधारणा एवं सिद्धान्तहरू (Concepts and Principles of Management)
- ४.२ व्यवस्थापनका विभिन्नपक्षहरू खास गरी नेतृत्व, उत्प्रेरणा, निर्णय प्रक्रिया र नियन्त्रण (Leadership, Motivation, Decision Making, Control)
- ४.३ द्वन्द्व व्यवस्थापन, तनाव व्यवस्थापन, विपद व्यवस्थापन, समय व्यवस्थापन र सहभागिता मूलक व्यवस्थापन ।
- ४.४ प्रबन्धकीय कार्यहरू र क्षमता विकास ।

५. लोकतन्त्र र मानव अधिकार

- ५.१ लोकतन्त्र र समावेशीकरण
- ५.२ कानूनी राज्य
- ५.३ मानव अधिकार
- ५.४ लैंगिक सवाल (Gender Issues)
- ५.५ आरक्षण र सकारात्मकविभेद
- ५.६ नागरिक शिक्षा

६. नेपाली समाज र यसको बनोट

- ६.१ राष्ट्रिय एकता,अखण्डता र सार्वभौम सत्ता
- ६.२ बहुल समाज र यसकाविशेषताहरू
- ६.३ नेपालका विविधजात/जाति/वर्ग/समुदायहरूको सामाजिक, आर्थिक, शैक्षिक, धार्मिक, सांस्कृतिक अवस्था एवं रहनसहन
- ६.४ आदिवासी, जनजाती, मधेशी, दलित, अपाङ्ग, जेष्ठ नागरिक,महिला तथा बालबालिकाहरूको विद्यमान अवस्था, उत्थानक प्रयासहरू, समस्या, समाधान र सम्भावनाहरू ।

औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेड

(नेपाल सरकारको स्वामित्व भएको)

प्रशासन सेवा समुह उपनिर्देशक (प्र.) तह-९पदको
आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीयपत्र: सेवा सम्बन्धी

१. सार्वजनिक संस्थान र औद्योगिकरण

- १.१ सार्वजनिक संस्थानको अवधारणा र विकास
- १.२ नेपालमा सार्वजनिक संस्थानको विकास, भूमिका, महत्व, आवश्यकता र हालको अवस्था
- १.३ औद्योगिकरणको विकास
- १.४ नेपालमा औद्योगिकरणको शुरुवात, आवश्यकता, महत्त्व अर्थतन्त्रमा यसको योगदान
- १.५ औद्योगिकरणमा औद्योगिक क्षेत्रहरूको आवश्यकता र योगदान
- १.६ सार्वजनिक निजी साझेदारी अवधारणा र नेपालमा यसको महत्व

२. विकास प्रशासनका सामयिकपक्षहरू (Contemporary Aspects of Development)

- १.७ सरकारको भूमिका (Role of Government)
- २.१ दिगो विकास लक्ष्य(Sustainable Development Goals) र यसका सूचकहरू
- २.२ सुशासन, सूचनाको हक र सार्वजनिकनिकायको दायित्व
- २.३ सामाजिक न्याय एवं सुरक्षा (Social Justice and Security)
- २.४ श्रमिक संगठन (Trade Union)र सामुहिक सौदावादी(Collective Bargaining)
- २.५ विकासमामहिला सहभागिता(Women's Participation in Development)
- २.६ गरीबी निवारण (Poverty Alleviation)
- २.७ आर्थिक उदारीकरण र निजीकरण (Economic Liberalization and Privatization)
- २.८ राष्ट्रिय नीतिहरूको तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन
- २.९ संघ, प्रदेश र स्थानीय निकायहरूको भूमिका
- २.१० वार्ता तथा सम्झौता गर्ने सीपहरू (Negotiation & Agreement Skills)

३. वित्तीय व्यवस्थापन र लेखा प्रणाली

- ३.१ नेपालको बजेट प्रणाली र लेखा प्रणाली
- ३.२ बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियन्त्रण (Budget Formulation & Control)
- ३.३ वित्तीय व्यवस्थापनका नीतिहरू
- ३.४ राजश्वको अवधारणा र सिद्धान्त
- ३.५ आर्थिक नीति, वित्तीयनीति र मौद्रिकनीति
- ३.६ नेपालमा बैंकिङ्ग र सार्वजनिक वित्तीय प्रणालीमा नेपाल राष्ट्र बैंक, वाणिज्य बैंकहरू, वित्तीय संस्थाहरू, कर्मचारी सञ्चयकोष, नागरिक लगानी कोषको भूमिका र यसको योगदान
- ३.७ अन्तरसरकारी वित्तीय हस्तान्तरण र राजश्व बाडफाड
- ३.८ वित्तीय प्रशासनमा आन्तरिक लेखापरीक्षण र अन्तिम लेखापरीक्षणको आवश्यकता र यसको महत्व
- ३.९ सरकारी तथा संगठित क्षेत्रको लेखापरीक्षणमान
- ३.१० आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली
- ३.११ कार्यशिल पूँजीको अर्थ, आवश्यकता, तत्वहरू र निर्धारण गर्ने तरिकाहरू
- ३.१२ पुजीगत बजेट र लगानी
- ३.१३ नेपालको वित्तीय प्रतिवेदन प्रणाली (NFRS)

४. सेवा सम्बन्धी कानूनहरू

- ४.१ श्रम ऐन, २०७४
- ४.२ कम्पनी ऐन, २०६३
- ४.३ लेखा परीक्षण ऐन, २०४८
- ४.४ आयकर ऐन, २०५८
- ४.५ सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र नियमावली, २०६४
- ४.६ वातावरण संरक्षण ऐन, २०५३
- ४.७ जग्गा प्राप्ती ऐन, २०३४
- ४.८ बोनस ऐन, २०३०
- ४.९ औद्योगिक नीति, २०६७
- ४.१० औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०७४
- ४.११ मुलुकी देवानी संहिता, २०७४ को परिच्छेद १२ को लिजकरार सम्बन्धी व्यवस्थाहरू
- ४.१२ औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेडको कर्मचारी सेवाशर्त नियमावली, २०५४
- ४.१३ औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेडको औद्योगिक क्षेत्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापन नियमावली, २०७१
- ४.१४ औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेडको विद्युत नियमावली, २०५९

.....समाप्त.....